

5.5.2026

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Oikeusministeriön lausunto koskien valtioneuvoston selontekoa (VNS 3/2026 vp) julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030

Julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2027–2030 oikeusministeriön pääluokan määrärahat ovat vuosittain noin 1,3 mrd. euroa, josta vaalimenot ovat n. 3,2–35,5 miljoonaa euroa riippuen eri vuosina järjestettävistä vaaleista.

Keskeisimmät päätökset ja muutokset

Valtiontalouden tilanne on vakava. Julkisen talouden heikon tilanteen takia, oikeusministeriön hallinnonalalle kuin myös kaikille hallinnonaloille on ollut välttämätöntä kohdentaa uusia toimintamenosäästöjä aikaisempien säästöjen lisäksi. Oikeudenhoidon toimintakyvystä on huolehdittu kohdentamalla oikeusministeriön hallinnonalalle yleistä linjaa vähäisemmät toimintamenosäästöt.

Kehysriihessään hallitus päätti valtionhallinnon menojen alentamisesta vuodesta 2027 lähtien asteittain niin, että säästövaikutus on vuonna 2027 kokonaisuudessaan 60 miljoonaa euroa ja nousee vuonna 2030 kokonaisuudessaan 166,5 miljoonaan euroon. Tämän lisäksi kehyspäättös sisältää pysyvät vuosittaiset 25 miljoonan euron toimintamenosäästöt vuodesta 2027 lukien. Alenevaan toimintamenojen tasoon varaudutaan valtion toiminnoissa ensisijaisesti tehtäviä priorisoimalla ja vähemmän tärkeistä tehtävistä luopumalla sekä muun muassa digitalisaation hyödyntämisen mahdollisuuksia hyödyntäen tuottavuutta parantamalla. Hallituksen linjauksen mukaan tehtävät säästöt eivät saisi kohdistua kansalaisille tärkeisiin puolustus-, turvallisuus- ja oikeudenhoidon sektoreiden palvelutehtävien henkilöstöön, vaan näillä sektoreilla hallinto- ja tukipalveluiden sekä muiden menojen resursointiin. Oikeusministeriön hallinnonalan luonne huomioiden tehtävien priorisointi tai niistä kokonaan luopuminen ei juuri ole mahdollista, joten säästöt on valtaosin saatava aikaan toimintaa tehostamalla.

Pääluokassa 25 aiemmin päätettyjen säästöjen kokonaistaso on ollut n. 40 milj. euroa kattaen toimintamenosäästöjen lisäksi mm. valtionavustussäästöt (mom. 25.01.50), muille kulutusmenomomenteille kohdistetut säästöt (mom. 25.01.22 Oikeusministeriön hallinnonalan ICT-kehittäminen) sekä muihin siirtomenoihin kohdentuneet säästöt (Avolaitostyöt). Uusien säästöpäätösten myötä säästöjen kokonaismäärä nousee kehyskauden lopulla 57 milj. euroon. Säästöistä merkittävä osa kohdistuu virastojen toimintamenoihin. Kevään 2026 kehyspäätöksen myötä oikeusministeriön hallinnonalalle aikaisemmin tehtyjen n. 32 miljoonan euron pysyvän tason toimintamenosäästöjen lisäksi kohdistetaan uusia säästöjä vuodesta 2027 lähtien 4 miljoonaa euroa uuden säästövaikutuksen noustessa vuoteen 2030

Postiosoite**Postadress**

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite**Besöksadress**

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin**Telefon**

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi**Fax**

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet**E-post, internet**

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

mennessä 16,5 miljoonaan euroon. Säästöjen kokonaistaso nousee kehyskaudella. Huomioiden sekä nyt käsillä olevassa julkisen talouden suunnitelmassa päätetyt uudet säästöt sekä aiemmin päätetyt säästöt, hallinnonalan toimintamenosäästöt ovat vuonna 2027 n. 35 milj. euroa ja kehyskauden lopussa 48, 5 milj. euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan erityisvaltuutettujen määrärahat

Edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna oikeushallinnon erityisviranomaisten toimintamenoihin kohdentuu alla olevassa taulukossa todetut muutokset.

	2027	2028	2029	2030
30.4.2025 kehyspäättös 2026–2029	20 608 000	20 608 000	20 608 000	20 608 000
-Toimintamenosäästö (lisätoimet 2025)	-260 000	-260 000	-260 000	-260 000
-Palkkausten tarkistukset	979 000	1 202 000	1 202 000	1 202 000
-Tietosuojavaltuutetun toiminnan turvaaminen (Määrärahasiirrot pääluokan sisältä)	2 355 000	2 355 000	2 355 000	2 355 000
-Palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpano	270 000	270 000	270 000	270 000
Tuottavuusvähennys (Lisätoimet 2026, kevät)	-32 000	-97 000	-195 000	-323 000
30.4.2026 kehyspäättös 2027–2030	23 920 000	24 078 000	23 980 000	23 852 000

Taulukossa todettu 260 000 euron toimintamenosäästö sekä Tietosuojavaltuutetun toiminnan turvaamiseen tarkoitettu 2,355 milj. euron määrärahasiirto sisältyvät myös vuoden 2026 valtion talousarvioon.

Julkisen talouden suunnitelmassa on osoitettu Tasa-arvovaltuutetulle 0,27 milj. euron lisämääräraha vuodesta 2027 lukien EU:n palkka-avoimuusdirektiivin (EU 2023/970) täytäntöönpanon edistämiseen (siirto momentilta 33.03.04). Direktiivin täytäntöönpanoon liittyvät viranomaistehtävät lisäävät tasa-arvovaltuutetun valvontatehtävien määrää.

Kehyspäättöksessä momentille osoitetun tuottavuusvähennyksen (Lisätoimet 2026, kevät) yksityiskohdaisempi kohdentuminen oikeushallinnon erityisviranomaisten toimintamenojen sisällä toteutetaan tulevissa talousarvioesityksissä. Osana edellä todettuja oikeusministeriön hallinnonalalle kohdentuneita säästöjä kehyspäättöksessä kohdenettiin myös uusi 2,6 milj. euron toimintamenosäästö vuodesta 2027 lukien. Säästö kohdennetaan hallinnonalan virastoille ja laitoksille vuoden 2027 talousarvioesityksessä.

Lisätiedot: yksikönpäällikkö, budjettineuvos Niina Puolusmäki p. 0295150103, johtava asiantuntija Aleksi Karvonen p. 0295150433, etunimi.sukunimi@gov.fi